

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 9/2014

Μεταξύ:

C.A. COLLECTIVE MEDIA SERVICES LTD

Αιτητών

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος

Αιτητές:

C.A. COLLECTIVE MEDIA SERVICES LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μαρίκκα Καλλιγέρου, Δικηγόρο
2. Χριστιάνα Μιχαήλ, Δικηγόρο
3. Ησαΐα Καμμίτση, Διευθυντή Αιτούσας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Χρίστο Τριανταφυλλίδη, Δικηγόρο
2. Νίκη Κλεάνθους, Δικηγόρο
3. Δέσπω Καλλή, Εκπρόσωπο ΚΟΤ
4. Φίλιππο Πάτσαλο, Εκπρόσωπο ΚΟΤ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 18 Ιουλίου, 2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η απόφαση της ανάκλησης/ακύρωσης από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού του διαγωνισμού «για την Παροχή Υπηρεσιών για τον Σχεδιασμό και την Αγορά Χώρου/Χρόνου στα Διαφημιστικά Μέσα για την υλοποίηση των ακόλουθων 4 διαφημιστικών εκστρατειών του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού κατά το έτος 2014: Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Ρωσία και Ουκρανία. Προσφορές μπορούν να υποβληθούν για μια ή περισσότερες διαφημιστικές εκστρατείες» είχε ως αποτέλεσμα την καταχώρηση της παρούσας Προσφυγής. Με αυτήν οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η απόφαση ανάκλησης/ακύρωσης του πιο πάνω διαγωνισμού είναι άκυρη για διάφορους λόγους.

Από τα ενώπιον μας τεθέντα προκύπτει ότι ο εν λόγω Διαγωνισμός προκηρύχθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού («η Αναθέτουσα Αρχή») στις 18.10.2013 με τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 27.11.2013. Για το διαγωνισμό υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα 4 προσφορές. Οι Αιτητές υπέβαλαν προσφορά και για τις τέσσερις (4) αγορές.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης σε διάφορες συνεδρίες της εξέτασε τις προσφορές που υποβλήθηκαν και απέστειλε στην Επιτροπή Προσφορών («η Επιτροπή») τις σχετικές εκθέσεις με εισήγηση όπως η προσφορά όσον αφορά τη Ρωσία κατακυρωθεί στους Αιτητές. Η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερ. 23.12.2013 και ενώ το θέμα του εν λόγω διαγωνισμού βρισκόταν στην ημερήσια διάταξη δεν το εξέτασε. Αντ' αυτού ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού με επιστολή του ημερ. 23.12.2013 προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξέφρασε την επιθυμία του ιδίου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου όπως μη προχωρήσουν

στη διαδικασία ανάθεσης ενόψει του γεγονότος ότι η θητεία τους έληγε στις 31.12.2013. Με τη θέση τους αυτή συμφώνησε ο Υπουργός ο οποίος σε απαντητική επιστολή του ανέφερε ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η λήψη οποιασδήποτε απόφασης που να δεσμεύει το επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο. Ακολούθησε ο διορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Συνακόλουθα συστάθηκε νέα Επιτροπή Προσφορών η οποία κατά τη συνεδρία της ημερ. 21.1.2014, αφού μελέτησε τα σχετικά με τον υπό κρίση διαγωνισμό σημειώματα της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερ. 19.12.2013, 20.12.2013 και 16.1.2014 και αφού συζήτησε το όλο θέμα, αποφάσισε όπως για το νομικό χειρισμό του ζητηθεί γνωμάτευση από το Νομικό Σύμβουλο της Αναθέτουσας Αρχής. Προς τούτο ο Πρόεδρος της Επιτροπής απέστειλε στις 23.1.2014 σχετική επιστολή στο Νομικό Σύμβουλο της Αναθέτουσας Αρχής. Σ' αυτήν αφού παρέθεσε το ιστορικό του διαγωνισμού, την μετά την προκήρυξή του μείωση της κρατικής χορηγίας από €57 εκ. το Σεπτέμβριο του 2013 σε €48 εκ. το Δεκέμβριο του 2013, τις διαφορετικές εξελίξεις στον τομέα του τουρισμού οι οποίες απαιτούσαν αναδιάρθρωση των στρατηγικών προτεραιοτήτων και πιο ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων πιστώσεων με στόχο την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων για τον κυπριακό τουρισμό, έθεσε το ερώτημα κατά πόσο τα έγγραφα του διαγωνισμού και η νομοθεσία επέτρεπαν ανάκληση ή και ακύρωσή του.

Η Επιτροπή αφού μελέτησε τη νομική γνωμάτευση στην οποία αναφερόταν ότι για την ανάκληση ενός διαγωνισμού θα πρέπει να καθορισθούν λόγοι δημοσίου συμφέροντος η Επιτροπή εξουσιοδότησε τον Πρόεδρο να ζητήσει δεύτερη γνωμάτευση. Αυτή τη φορά στην επιστολή του Προέδρου προς άλλο δικηγορικό γραφείο πρόσθετα με όσα τέθηκαν υπόψη του Νομικού Συμβούλου της Αναθέτουσας Αρχής αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ότι «Ο

Οργανισμός κρίνει ότι επιβάλλεται η ενδυνάμωση εναλλακτικών και στοχευόμενων μορφών διαφήμισης όπως:

- (α) Το e-marketing (που αποτελεί ένα σημαντικό εξελίξιμο τομέα δεδομένου ότι οι πλείστες κρατήσεις γίνονται πλέον μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών και/ή στη βάση ηλεκτρονικών πλατφόρμων των διοργανωτών),
- (β) Συνεργασίες με διεθνείς οργανωτές ταξιδίων (οι οποίοι λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και της μεγάλης τους εμπειρίας μπορούν να προωθήσουν και προβάλουν την Κύπρο στο ταξιδιωτικό κοινό καλύτερα από τον τρόπο που ο Οργανισμός ακολουθούσε μέσω της παραδοσιακής γενικής διαφήμισης) και
- (γ) Να γίνουν στοχευόμενες κινήσεις βελτίωσης των δικτύων-connectivity από πλευράς αερογραμμών προβαίνοντας σε στρατηγικές συνεργασίες με διάφορες αερογραμμές του εξωτερικού».

Η Επιτροπή, μετά που έλαβε και τη δεύτερη γνωμάτευση, σε συνεδρία της ημερομηνίας 31.1.2014 αποφάσισε την ανάκληση της προκήρυξης ή/και ακύρωση του Διαγωνισμού ενημερώνοντας σχετικά τους Αιτητές με επιστολές της ημερομηνίας 12.2.2014.

Η απόφαση για ανάκληση/ ακύρωση του Διαγωνισμού βασίστηκε στους πιο κάτω λόγους:

«(α) Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού έχει μειωθεί δραματικά και ενδεχομένως να μειωθεί περαιτέρω κατά την ψήφισή του από τη βουλή των αντιπροσώπων. Το ποσό του προϋπολογισμού που προτάθηκε για να διατεθεί για διαφήμιση μειώθηκε από €35 εκ. σε €27 εκ. Σημειώνεται ότι οι εξελίξεις στην οικονομία της χώρας μετά την ένταξη της Κύπρου στο μηχανισμό στήριξης και το επικαιροποιημένο μνημόνιο έχουν καταστήσει τον τουρισμό σαν το μοναδικό πνεύμονα της κυπριακής οικονομίας. Ως εκ τούτου αποτελεί επιτακτική ανάγκη η όσο το δυνατό βέλτιστη αξιοποίηση των περιορισμένων πιστώσεων του

Οργανισμού με νέα προσέγγιση στον τρόπο διαφήμισης για να διασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της επιτυχίας της τουριστικής βιομηχανίας ειδικότερα τώρα που η χώρα βρίσκεται εν μέσω οικονομικής ύφεσης. Η ορθολογιστική και βέλτιστη χρήση του προϋπ/σμού του Οργανισμού δεν είναι απλά προς το συμφέρον του Οργανισμού αλλά προς το συμφέρον της τουριστικής βιομηχανίας και κατ' επέκταση, προς το Δημόσιο Συμφέρον.

(β) Η νέα Επιτροπή Προσφορών του Οργανισμού επαναξιολογώντας τη στρατηγική τουρισμού και τις προγραμματισμένες διαφημιστικές ενέργειες διαπιστώνει ότι απαιτείται ο επανακαθορισμός των στρατηγικών του Οργανισμού στον τομέα της διαφήμισης και η μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των διαφημιστικών ενεργειών με τη χρήση διαφημιστικών εργαλείων και πρακτικών που θα απευθύνονται συγκεκριμένα στο στοχευόμενο κοινό.

(γ) Ο Οργανισμός κρίνει ότι η γενική διαφήμιση που διεξάγεται μέσω τέτοιων διαγωνισμών σε αντιδιαστολή με πιο στοχευόμενη διαφήμιση δεν επιτυγχάνει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Ως εκ τούτου κρίνεται ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον η αλλαγή τουριστικής πολιτικής με:

(i) Ενδυνάμωση της διαφήμισης και προβολής μέσω ενεργειών e-marketing, ενός τομέα με συνεχείς αυξητικές τάσεις που αναμένεται να είναι περισσότερο επωφελείς για τον τουρισμό και κατ' επέκταση την κυπριακή οικονομία, δεδομένου ότι οι πλείστες κρατήσεις και/ή περισσότερα μέσα πληροφόρησης και προκρατήσεις θέσεων και/ή διακοπών γίνονται πλέον μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών και/ή στη βάση ηλεκτρονικών πλατφορμών των διοργανωτών ταξιδίων.

(ii) Ενδυνάμωση των συνεργασιών με διεθνείς οργανωτές ταξιδίων οι οποίοι εδράζονται σε χώρες κλειδιά και οι οποίοι λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και της πολύ καλής γνώσης των ζητούμενων που έχει το εκάστοτε κοινό, μπορούν να προσεγγίσουν και/ή να προωθήσουν πολύ πιο αποτελεσματικά την Κύπρο στο στοχευόμενο τουριστικό κοινό σε αντίθεση με τις μέχρι σήμερα διαδικασίες που ακολουθούσε ο Οργανισμός.

(iii) Βελτίωση των δικτύων-connectivity από πλευράς αερογραμμών προβαίνοντας σε στρατηγικές συνεργασίες με διάφορες αερογραμμές του εξωτερικού για προώθηση και/ή περαιτέρω προβολή της Κύπρου.»

Οι Αιτητές με την Προσφυγή τους έθεσαν ζήτημα αναρμοδιότητας της Επιτροπής. Ισχυρίστηκαν ότι αυτή ήταν αναρμόδια να αποφασίσει την ακύρωση του Διαγωνισμού. Σύμφωνα με τους Αιτητές το αρμόδιο όργανο που εκδίδει μία πράξη είναι το μόνο που έχει αρμοδιότητα να την ανακαλέσει, και παρέπεμψαν στο άρθρο 29(α) του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1.¹ Στην παρούσα περίπτωση, ανέφεραν, την προκήρυξη του διαγωνισμού αποφάσισε το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενώ την απόφαση ακύρωσής του η Επιτροπή, η οποία είχε εξουσιοδοτηθεί να χειρίζεται θέματα προσφορών μόνο σε σχέση με ανάθεση και κατακύρωσή τους. Ο Κανονισμός 4(2) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών του 2012 (Κ.Δ.Π. 242/2012) («οι Κανονισμοί») δεν επέτρεπε μεταβίβαση της αρμοδιότητας ακύρωσης της προκήρυξης του διαγωνισμού στην Επιτροπή. Ανέφεραν, επίσης, ότι οι εσωτερικοί κανονισμοί τους οποίους επικαλείται η Αναθέτουσα Αρχή πάσχουν γιατί μεταβιβάζουν αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου σε Επιτροπή που αποτελείται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ ο περί του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος 1969 μέχρι 1999 (Ν.54/1969) («ο Νόμος») ανέφεραν επιτρέπει την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε επιτροπές που αποτελούνται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και όχι από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής. Συνεπώς, τόνισαν η αναρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την απόφαση κατά πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου καταρρίπτει τη νομιμότητα της επίδικης απόφασης.

¹ «29. Όταν Νόμος παρέχει σε αρχή εξουσία να κάνει διορισμό ή να κάνει ή εκδώσει δημόσιο έγγραφο, οι ακόλουθες πρόνοιες, εκτός αν φαίνεται το αντίθετο, ισχύουν αναφορικά με την ετοιμασία, έκδοση και εφαρμογή τέτοιου δημόσιου εγγράφου-

(α) το δημόσιο έγγραφο δύναται οποτεδήποτε να τροποποιηθεί, διαφοροποιηθεί, ακυρωθεί ή ανακληθεί από την ίδια αρχή και με τον ίδιο τρόπο από και με τον οποίο έγινε•»

Κατά την ενώπιον μας συζήτηση της υπόθεσης οι Αιτητές απέσυραν τον πιο πάνω λόγο ακύρωσης, διαζευκτικά όμως υποστήριξαν ότι εάν ο εν λόγω ισχυρισμός εξεταστεί από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και κριθεί ότι ευσταθεί, θα πρέπει να εξεταστούν και οι λόγοι που η Επιτροπή επικαλέστηκε για ανάκληση / ακύρωση του διαγωνισμού.

Η Αναθέτουσα Αρχή αντικρούοντας τον πιο πάνω ισχυρισμό αναφέρθηκε στον Κανονισμό 4 των Κανονισμών και υποστήριξε ότι η αναφορά σ' αυτόν *«... χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων»* αποσκοπεί στο να εξειδικεύσει τους διαγωνισμούς για τους οποίους εφαρμόζεται και όχι να περιορίσει το δικαίωμα του Διοικητικού Συμβουλίου να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα του στην Επιτροπή να ακυρώνει διαγωνισμούς.

Το άρθρο 5(6) του Νόμου παρέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα να συστήνει άλλα όργανα για να επιλαμβάνονται και να χειρίζονται θέματα που αφορούν αρμοδιότητες του και δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός αναφορικά με τις αρμοδιότητες που αυτό μπορεί να εκχωρήσει. Το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του ημερομηνίας 30.1.2013 ενέκρινε εσωτερικούς κανονισμούς οι οποίοι αφορούν την διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων. Σύμφωνα με τους εν λόγω εσωτερικούς κανονισμούς μεταβιβάζεται στην Επιτροπή και η αρμοδιότητα να αποφασίζει για την ακύρωση της διαδικασίας διαγωνισμών. Αποδοχή της ερμηνείας των Αιτητών, τόνισε, στη βάση του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της προκήρυξης και των εγγράφων του διαγωνισμού θα έπρεπε να εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Εάν γίνει δεκτή η ερμηνεία των Αιτητών τότε αναρμόδιο όργανο είναι και ο Διευθυντής Τουρισμού ο οποίος προέβη σε τροποποίηση των

όρων του Διαγωνισμού στον οποίο οι ίδιοι συμμετείχαν. Σημαντικό ανέφερε η Αναθέτουσα Αρχή είναι το γεγονός ότι τα πρόσωπα είναι τα ίδια τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο όσο και στην Επιτροπή. Συνεπώς είναι χωρίς σημασία η ιδιότητα ή ονομασία που έφεραν όταν αποφάσισαν την ακύρωση του διαγωνισμού.

Στα πλαίσια βέβαια της ακροαματικής διαδικασίας η Αναθέτουσα Αρχή αποδέχθηκε τελικά τον πιο πάνω λόγο ακύρωσης και υποστήριξε ότι εάν ήθελε κριθεί ότι η Επιτροπή η οποία έλαβε την απόφαση ανάκλησης/ακύρωσης του Διαγωνισμού είναι αναρμόδιο όργανο το ζήτημα τελειώνει και δεν πρέπει να εξεταστεί η υπόθεση στην ουσία της.

Παρά την απόσυρση του πιο πάνω ισχυρισμού, θα τον εξετάσουμε, αφού το ζήτημα της αρμοδιότητας του διοικητικού οργάνου είναι ζήτημα δημοσίας τάξεως.

Ο Κανονισμός 4 των Κανονισμών προνοεί τα ακόλουθα:

«4.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου, τα όργανα που έχουν εξουσία να επιλαμβάνονται και χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων είναι:

(α) Σε σχέση με τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, το διοικητικό όργανο που συστάθηκε ή διορίστηκε με βάση τον οικείο νόμο με σκοπό τη διοίκηση του εν λόγω Οργανισμού.

(β) σε σχέση με τις Κοινότητες, το Κοινοτικό Συμβούλιο αυτών, που συστήνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κοινοτήτων Νόμου

(2) Τα αρμόδια όργανα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δύνανται, όπου τούτο είναι εφικτό με βάση το νόμο εγκαθίδρυσης και λειτουργίας

τους, να συστήνουν άλλα όργανα για να επιλαμβάνονται και χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων²».

Ο Κανονισμός 20(1) των Κανονισμών προνοεί τα ακόλουθα:

«Το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο, αφού μελετήσει όλα τα έγγραφα και στοιχεία που αφορούν το διαγωνισμό, έχει εξουσία, ανάλογα με την περίπτωση, να αναθέσει τη σύμβαση σε συγκεκριμένο προσφέροντα, να απορρίψει οποιαδήποτε προσφορά ή να ακυρώσει τη διαδικασία του διαγωνισμού.»

Με βάση το Κανονισμό 4 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής έχει την δυνατότητα να συστήνει άλλα όργανα για να επιλαμβάνονται και χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων. Ο πιο πάνω Κανονισμός 20(1) δίδει το δικαίωμα στο αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο να ακυρώσει τη διαδικασία του διαγωνισμού.

Το άρθρο 5(6) του Νόμου προβλέπει ότι:

«Το Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται να μεταβιβάξη αρμοδιότητας του εις τον Γενικόν Διευθυντήν ή εις Επιτροπάς εκ μελών αυτού εις τας οποίας δύναται να συμμετέχη και ο Γενικός Διευθυντής ή και έτεροι Λειτουργοί του Οργανισμού. Το Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται επίσης να συνιστά συμβουλευτικές επιτροπάς εξ ατόμων εκπροσωπούντων οργανισμούς σχέσιν έχοντας με την τουριστικήν βιομηχανίαν ή και εξ άλλων προσώπων ή και λειτουργών του Οργανισμού.»

Από το πιο πάνω άρθρο προκύπτει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής έχει δικαίωμα να αναθέτει σε άλλα όργανα να επιλαμβάνονται θέματα της αρμοδιότητας του. Αξίζει να σημειωθεί ότι το εν λόγω άρθρο δεν περιορίζει τις αρμοδιότητες που το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να εκχωρήσει.

² Οι υπογραμμίσεις δικές μας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής με απόφαση του ημερομηνίας 30.1.2013 ενέκρινε εσωτερικούς κανονισμούς οι οποίοι φέρουν τον τίτλο «*Εσωτερικοί Κανονισμοί που Αφορούν τη Διαδικασία Σύναψης και Εκτέλεσης Συμβάσεων*» («οι Εσωτερικοί Κανονισμοί»).

Σύμφωνα με το Κανονισμό 1 (ΜΕΡΟΣ Α – ΕΙΣΑΓΩΓΗ) των Εσωτερικών Κανονισμών «*Αρμόδιο Όργανο*» ερμηνεύεται ως το ανάλογο με την περίπτωση Όργανο που αναφέρεται στους πίνακες 1Α, 1Β, 1Γ, 2Α και 2Β των εσωτερικών κανονισμών.

Σύμφωνα, τώρα, με το Κανονισμό 3 (ΜΕΡΟΣ Β – ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ):

«Τηρούμενων των διατάξεων του Νόμου, συστήνονται σύμφωνα με τους πίνακες 1Α, 1Β και 1Γ των εσωτερικών κανονισμών τα Αρμόδια Όργανα τα οποία, μέσα στα πλαίσια των εξουσιών που χορηγούνται στο καθένα απ' αυτά δυνάμει του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, έχουν εξουσία να επιλαμβάνονται και χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων.»

Στον Πίνακα 1Α υπό τον τίτλο «*Αρμόδια Όργανα που έχουν εξουσία να επιλαμβάνονται και να χειρίζονται θέματα διαγωνισμών που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων*» προνοείται, μεταξύ άλλων και στην έκταση που μας ενδιαφέρει, ότι:

Αρμόδιο Όργανο/Σύνθεση	Αρμοδιότητες
<p><u>Επιτροπή Προσφορών</u> Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Πρόεδρος της Επιτροπής Προσφορών ορίζεται ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και στην απουσία του θα προεδρεύει ο Αντιπρόεδρος του</p>	<p>Αποφασίζει για συμβάσεις απεριόριστης αξίας η κάθε μια και ανεξαρτήτως ποσού:</p> <ul style="list-style-type: none"> - την ανάθεση των συμβάσεων σε συγκεκριμένους προσφέροντες - την απόρριψη οποιασδήποτε προσφοράς - την ακύρωση διαδικασίας του διαγωνισμού

Διοικητικού Συμβουλίου.	- τη σύσταση Ad Hoc τριμελών τουλάχιστον επιτροπών για μελέτη των αξιολογήσεων και/ή διεξαγωγή ειδικών ερευνών και/ή υποβολή εκθέσεων σε εξειδικευμένα τεχνικά θέματα
-------------------------	---

Στη βάση όλων των πιο πάνω θεωρούμε ότι η Επιτροπή που συστάθηκε είχε την εξουσία να προβεί όχι μόνο σε απόφαση ανάθεσης του Διαγωνισμού αλλά και σε ανάκληση / ακύρωση του παρόντα Διαγωνισμού.

Η επίκληση από τους Αιτητές του άρθρου 29(α) του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1 δεν εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση εφόσον υπάρχει ειδική πρόνοια στο σχετικό Νόμο και/ή Κανονισμό. Άλλωστε, σύμφωνα και με το άρθρο 55(1) του περί Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158(I)/1999) *«Αρμόδιο όργανο για την ανάκληση πράξης είναι το όργανο που την έχει εκδώσει, εκτός και αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά»*. Εν πάση περιπτώσει υπό τα δεδομένα της παρούσας σημασία δεν έχει η ονομασία του οργάνου αλλά η σύνθεση του και εδώ η σύνθεση της Επιτροπής δεν είναι διαφορετική από τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ως δεύτερο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές πρόβαλαν τον ισχυρισμό ότι υπήρξε παρέμβαση από αναρμόδιο όργανο ήτοι, τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού («ο Υπουργός») ο οποίος με την επιστολή του ημερ. 23.12.2013, σύμφωνα με τον ισχυρισμό τους, απέτρεψε πεπλανημένα την Επιτροπή από τη λήψη απόφασης κατακύρωσης. Ενώ, ανέφεραν, από τα περιεχόμενα του διοικητικού φακέλου προκύπτει ότι η αξιολόγηση των προσφορών είχε ολοκληρωθεί και το ζήτημα οδηγήθηκε για λήψη απόφασης από την Επιτροπή στις 23.12.2013, παρενέβη ο Υπουργός ζητώντας να *«αποφευχθεί»* η λήψη απόφασης για τον Διαγωνισμό ενόψει του *«τυχόν»* τερματισμού των υπηρεσιών του Διοικητικού Συμβουλίου και *«τυχόν»*

διορισμού νέων μελών. Με αναφορά στη *Δημοκρατία ν. Χρίστου Ιωσηφίδη (1994) 3 Α.Α.Δ. 495* υποστήριξαν ότι η άρνηση της Επιτροπής να ασκήσει τις αρμοδιότητες της, υπό το φως των συγκεκριμένων υποδείξεων του Υπουργού, οδηγεί την επίδικη απόφαση σε ακύρωση. Οδηγός της απόφασης της να μην ασκήσει τις αρμοδιότητες της ήταν σκοποί ξένοι προς το συμφέρον της Αναθέτουσας Αρχής.

Η Αναθέτουσα Αρχή απαντώντας στον πιο πάνω ισχυρισμό των Αιτητών ανέφερε ότι είναι η Επιτροπή η οποία απέστειλε πρώτη επιστολή στον Υπουργό και εξέφρασε την επιθυμία της όπως το όλο θέμα διευθετηθεί από το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που θα διοριστεί. Τόνισαν ότι ο Υπουργός ενήργησε μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, αφού σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου έχει δικαίωμα να ασκεί εποπτεία στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και να συμμετέχει στις συνεδρίες του.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι το απελθόν Διοικητικό Συμβούλιο είχε υποχρέωση να ασκεί τα καθήκοντα του μέχρι την τελευταία ημέρα της θητείας του, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε στο άρθρο 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999 (Ν.158(Ι)/1999). Σ' ότι αφορά το συγκεκριμένο διαγωνισμό με αναφορά στην παράγραφο 2.2.3 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού ανέφερε ότι η εκτιμώμενη ημερομηνία γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού είναι δύο μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Η λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών ήταν στις 27.11.2013 και οι δύο μήνες έληγαν στις 27.1.2014. Συνεπώς, όταν η Επιτροπή αποφάσισε στις 23.12.2013 να μην συζητήσει το θέμα και να το αφήσει να το συζητήσει η νέα Επιτροπή ενεργούσε μέσα στα πλαίσια του υπό αναφορά άρθρου, επειδή

δεν είχε υποχρέωση οπωσδήποτε να ασκήσει τα καθήκοντα της άμεσα, αλλά εντός εύλογου χρόνου.

Αφού μελετήσαμε το περιεχόμενο της επιστολής του Υπουργού ημερομηνίας 23.12.2013 προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής δεν εντοπίζουμε οτιδήποτε το μεμπτό το οποίο να οδηγεί στο συμπέρασμα, ως ο ισχυρισμός των Αιτητών, ότι υπήρξε παρέμβαση από αναρμόδιο όργανο η οποία απέτρεψε πεπλανημένα την Επιτροπή από την λήψη απόφασης κατακύρωσης.

Από το ίδιο το πρακτικό της Επιτροπής ημερομηνίας 23.12.2013 προκύπτει ότι είναι η ίδια η Επιτροπή που ζήτησε την άποψη του Υπουργού αναφορικά με το ζήτημα εξέτασης του παρόντα Διαγωνισμού από το νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Οι λόγοι που οδήγησαν την Επιτροπή στην ενέργεια της αυτή, της οποίας η θητεία έληγε σε μερικές μέρες, όπως αυτοί φαίνονται στην επιστολή της κρίνονται εύλογοι.

Ούτε μπορεί να γίνει αποδεκτή η θέση των Αιτητών ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να ασκήσει τις αρμοδιότητες της, λόγω των υποδείξεων του Υπουργού. Λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται στο άρθρο 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158(I)/1999)³ σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή θεωρούμε ότι οι περιστάσεις δικαιολογούσαν όπως ο Διαγωνισμός αποφασιστεί από το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αναθέτουσας Αρχής εφόσον η αναμενόμενη ημερομηνία γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ήταν δύο μήνες μετά

³ «Το διοικητικό όργανο πρέπει να ασκεί την αρμοδιότητα του, μέσα σε εύλογο χρόνο, ώστε η απόφαση του να είναι επίκαιρη σε σχέση με τα πραγματικά ή νομικά γεγονότα στα οποία αναφέρεται. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες».

τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, δηλαδή στις 27.1.2014. Συνεπώς δεν βλέπουμε η Επιτροπή να ενήργησε εκτός των πλαισίων του πιο πάνω άρθρου του Νόμου και εύλογα αποφάσισε όπως το θέμα συζητηθεί από τη νέα Επιτροπή.

Με τον τρίτο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η απόφαση ανάκλησης και/ή ακύρωσης του διαγωνισμού στερείται αιτιολογίας. Με αναφορά στο περιεχόμενο των γνωματεύσεων που ζητήθηκαν από τον Πρόεδρο της Αναθέτουσας Αρχής υπέβαλαν ότι επειδή η απάντηση του Νομικού Συμβούλου ήταν αρνητική ζήτησαν δεύτερη γνωμάτευση από άλλο δικηγορικό γραφείο με στοιχεία που δεν υπάρχουν στους διοικητικούς φακέλους ούτε απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδρίες της.

Στην επιστολή, τόνισαν, προς το δεύτερο δικηγορικό γραφείο γίνεται λόγος μεταξύ άλλων για αλλαγή στρατηγικής του Οργανισμού και νέου προσανατολισμού στον τομέα της διαφήμισης. Η στρατηγική της Αναθέτουσας Αρχής δεν προκύπτει να είχε αλλάξει πριν από την ακύρωση του Διαγωνισμού. Στη δεύτερη γνωμάτευση που δόθηκε υπάρχουν αόριστες και γενικόλογες αναφορές περί δραστηκής αλλαγής των οικονομικών δεδομένων πράγμα όμως που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Είναι η θέση των Αιτητών ότι τα οικονομικά δεδομένα δεν ήταν άγνωστα στο Διοικητικό Συμβούλιο όταν προκήρυσσε το διαγωνισμό. Από το σημείωμα ημερομηνίας 18.9.2013 της Διεύθυνσης προς το Διοικητικό Συμβούλιο ανέφεραν, φαίνεται ξεκάθαρα ο περιορισμός του προϋπολογισμού της Αναθέτουσας Αρχής. Ταυτόχρονα όμως και ανεξάρτητα από την όποια μείωσή του το ποσό των €8 εκ. είναι το ελάχιστο που θα έχει ο Οργανισμός για διαφήμιση. Περαιτέρω, παραπέμποντας σε σχετικό δημοσίευμα της εφημερίδας Πολίτης ημερομηνίας 27.3.2014 ισχυρίστηκαν ότι η μείωση που

επικαλείται η Αναθέτουσα Αρχή στη δαπάνη για προβολή και δημοσιότητα των €8 εκ. ποτέ δεν υπήρξε.

Τέλος, με αναφορά στο πρακτικό της Επιτροπής ημερομηνίας 31.1.2014 οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η αλλαγή στη σκέψη του διοικητικού οργάνου δεν επιτρέπει την ανάκληση διοικητικής πράξης. Το δημόσιο συμφέρον ανέφεραν επέβαλλε να ολοκληρωθεί η διαδικασία για να μπορέσει να γίνει εγκαίρως η διαφήμιση της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού για το έτος 2014. Το δημόσιο συμφέρον ανέφεραν δεν συναρτάται μόνο με το κονδύλι που δεν θα δαπανηθεί αλλά και με την τεράστια ζημιά που ενδεχομένως θα προκύψει από μια τόσο επιπόλαιη και εκτός Νόμου απόφαση. Το γεγονός ότι άλλαξε ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν μπορούσε να αποτελέσει φραγμό για τον Διαγωνισμό που αποφασίστηκε ήδη αρκετά έγκαιρα για να μπορέσει η Κύπρος να διαφημιστεί ως τουριστικός προορισμός στις 4 μεγάλες και αξιόλογες για τον τουρισμό της Κύπρου χώρες: Ρωσία, Ουκρανία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Η Αναθέτουσα Αρχή απαντώντας στα πιο πάνω διευκρίνισε ότι η πρώτη νομική συμβουλή ήταν αρνητική επειδή ακριβώς όπως διαπιστώνουν και οι Αιτητές τα δεδομένα που τέθηκαν υπόψη του Νομικού της Συμβούλου ήταν διαφορετικά από αυτά που δόθηκαν όταν ζητήθηκε η δεύτερη γνωμάτευση και τα οποία περιέχονται στην «Επικαιροποιημένη Στρατηγική Τουρισμού». Κατά τη συνεδρία της Επιτροπής ημερομηνίας 31.1.2014 στην οποία όπως φαίνεται από τα πρακτικά ήταν παρών και ο Νομικός Σύμβουλος της Αναθέτουσας Αρχής τέθηκαν υπόψη του όλα τα δεδομένα και η γνώμη του δεν ήταν διαφορετική.

Σ' ότι αφορά την «Επικαιροποιημένη Στρατηγική Τουρισμού» υποστήριξε ότι δεν είναι η ίδια με αυτή που ίσχυε κατά το χρόνο προκήρυξης του διαγωνισμού ως ο ισχυρισμός των Αιτητών. Από το κονδύλι, τόνισε, του Προϋπολογισμού της Επικαιροποιημένης Στρατηγικής που αφορά τη διαφήμιση θα καλυφθούν και διαφημιστικές ενέργειες που αφορούν καινούργιες δράσεις όπως η Επιμήκυνση της Τουριστικής Περιόδου, η Προσβασιμότητα, το Ηλεκτρονικό Επιχειρείν και τα Τουριστικά Προϊόντα (π.χ. αθλητικός, πολιτιστικός, ιατρικός τουρισμός).

Η Αναθέτουσα Αρχή με παραπομπή στο σημείωμα ημερομηνίας 18.9.2013, που επικαλέστηκαν οι Αιτητές, αλλά σε άλλη παράγραφο, ανέφεραν ότι κατά το χρόνο που το Διοικητικό Συμβούλιο συζήτησε το θέμα του διαγωνισμού και αποφάσισε την προκήρυξη του υπήρχε αβεβαιότητα ως προς τον προϋπολογισμό της Αναθέτουσας Αρχής για το 2014. Δεν είχε οριστικοποιηθεί το τελικό ποσό. Τα δεδομένα που γνώριζε ότι ίσχυαν σε σχέση με τον προϋπολογισμό της κατά το χρόνο της απόφασης της προκύπτουν και από την σχετική επιστολή της προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ημερ. 4.9.2013. Το ποσό της κρατικής χορηγίας οριστικοποιήθηκε από μέρος της Κυβέρνησης μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού στα €48 εκ., €9 εκ. λιγότερα από τα προτεινόμενα €57 εκ. Στη συνέχεια, η Αναθέτουσα Αρχή παρέθεσε στοιχεία για να τεκμηριώσει την θέση της αναφορικά με τα οικονομικά δεδομένα που υπήρχαν και κατά την ίδια δικαιολογούσαν την ακύρωση του διαγωνισμού.

Τέλος, απαντώντας στους ισχυρισμούς των Αιτητών αναφορικά με τη στοιχειοθέτηση λόγων δημοσίου συμφέροντος για την ακύρωση του διαγωνισμού, υποστήριξε ότι αυτή επέλεξε πιο στοχευόμενη διαφήμιση η οποία επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα επειδή ανταποκρίνεται στις

προτεραιότητες και τους ποσοτικούς στόχους της Επικαιροποιημένης Στρατηγικής Τουρισμού που έχουν εισαχθεί κατά απαίτηση της Τρόικας. Παρέπεμψε σχετικά στην απόφαση της Επιτροπής ημερομηνίας 31.1.2014 και σε αποσπάσματα του Εγγράφου της «Επικαιροποιημένης Στρατηγικής Τουρισμού». Σημείωσε ότι η ανάθεση των συμβάσεων του πιο πάνω διαγωνισμού θα αφορούσε γενική διαφήμιση που θα εξυπηρετούσε μόνο τους μακροπρόθεσμους στόχους της διαφήμισης, εφόσον δεν υπάρχει σήμερα διαθέσιμο δημιουργικό υλικό με μηνύματα που να υποκινούν τον επισκέπτη να συμπεριλάβει την Κύπρο στα άμεσα σχέδια του. Επιπλέον, εξήγησε ένα προς ένα τους λόγους για τους οποίους ακυρώθηκε ο συγκεκριμένος διαγωνισμός με αναφορά σε σημεία της «Επικαιροποιημένης Στρατηγικής Τουρισμού».

Είναι καλά νομολογημένο ότι οι πράξεις της διοίκησης και ειδικότερα πράξεις διακριτικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Σύμφωνα με το άρθρο 26 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158/99) η αιτιολογία μιας διοικητικής απόφασης πρέπει να είναι σαφής ώστε να μην αφήνονται αμφιβολίες ως προς τον πραγματικό λόγο που οδήγησε στη λήψη της. Πρέπει να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία η διοίκηση στηρίχθηκε για την κατάληξη της. Η επάρκεια ή μη της αιτιολογίας μιας απόφασης κρίνεται από τα ιδιαίτερα περιστατικά και τη φύση της κάθε υπόθεσης. Δεν εξαρτάται από την έκταση του λεκτικού της αλλά από την ουσία του περιεχομένου της. Η αιτιολογία μιας απόφασης είναι σαφής εφόσον τα επί μέρους στοιχεία υπάρχουν αναλυτικά στο διοικητικό φάκελο. Όταν γίνεται επίκληση του δημοσίου συμφέροντος δεν αρκεί γενική αναφορά σε αυτό. Η διοίκηση φέρει το βάρος της απόδειξης ύπαρξης δημοσίου συμφέροντος, αναφέροντας με λεπτομέρεια στην

αιτιολογία της απόφασης της τους λόγους για τους οποίους επικαλείται το δημόσιο συμφέρον.

Από την απόφαση της Επιτροπής ημερομηνίας 31.1.2014 προκύπτει ότι η αιτιολογία που δόθηκε για ακύρωση του Διαγωνισμού στηρίζεται σε δύο άξονες. Τη μείωση του Προϋπολογισμού της Αναθέτουσας Αρχής και τον επανακαθορισμό των στρατηγικών της στον τομέα της διαφήμισης μετά την κατάρτιση του εγγράφου «Επικαιροποιημένη Στρατηγική Τουρισμού».

Καθώς προκύπτει από τα ενώπιόν μας τεθέντα μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού ο προϋπολογισμός της Αναθέτουσας Αρχής για το 2014 μειώθηκε από τα προτεινόμενα κατά €9 εκ. Προκύπτει επίσης ότι πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού επικρατούσε αβεβαιότητα αναφορικά με τον προϋπολογισμό του 2014. Το Διοικητικό Συμβούλιο με επιστολή του ημερ. 4.9.2013 διαβιβάζοντας στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού την πρόταση προϋπολογισμού του αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής:

«Θέμα: Προϋπολογισμός Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το 2014 - Σοβαρή μείωση για τις ενέργειες Διαφήμισης και Τουριστικής Προβολής

Σε συνέχεια της χθεσινής μας τηλεφωνικής συνομιλίας αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, παρακαλώ σημειώστε τα ακόλουθα:

1. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού αντιμετωπίζει με πολύ μεγάλη ανησυχία και προβληματισμό την ενημέρωση για προδιαγραφόμενη μείωση της κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΤ για το 2014 στα μόλις €48 εκ., αντί των €57 εκ., στα πλαίσια των οποίων είχε αρχικά διαμορφωθεί ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Υπενθυμίζεται ότι ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού έχει υποστεί συνεχείς δραματικές μειώσεις τα τελευταία χρόνια, καταλήγοντας από €102 εκ. το 2009 στα μόλις €55 εκ. το 2013. Επισημαίνεται ακόμη ότι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού αποτελεί μνημονιακή υποχρέωση με την Τρόικα (σημείο 5.5) και ο ΚΟΤ είναι δεσμευμένος για την επιτυχή υλοποίηση των νέων τεθέντων και ποσοτικοποιημένων στόχων της Στρατηγικής Τουρισμού.

.....

Σε περίπτωση περαιτέρω μείωσης της Κρατικής Χορηγίας στα €48 εκ., οι πιστώσεις του μέρους του Κεφαλαίου 4 που αφορούν στη 'Διαφήμιση και στην Προβολή', θα μειωθούν από €21,5 εκ για το 2013 στα €18,5 εκ για το 2014.

Από αυτά τα €18,5 εκ., περίπου €3 είναι ήδη δεσμευμένα για το ΦΠΑ, με αποτέλεσμα να παραμένει διαθέσιμο ένα ποσό της τάξεως των €15,5 εκ. μόνο.

Ο Οργανισμός είναι ήδη δεσμευμένος για τη διεξαγωγή διαγωνισμού για διαφημιστικές εκστρατείες στις 4 μόνο μεγάλες αγορές της Κύπρου στο εξωτερικό για €8,5 περίπου εκ. Υπογραμμίζεται ότι η περιορισμένη αυτή διαφημιστική δραστηριότητά του Οργανισμού είναι εξ' ανάγκης σε μικρότερη διάρκεια και ένταση από την επιθυμητή.

.....

*Αλέκος Ορουντιώτης
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου
Κοινοποίηση: Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού».*

Ακολούθησε άλλη επιστολή ημερ. 18.9.2013 η οποία φαίνεται να είναι από το Γενικό Διευθυντή αλλά υπογράφεται από το Διευθυντή Τουρισμού και ακόμα δύο λειτουργούς προς το Διοικητικό Συμβούλιο όπου αναφέρεται ότι ανεξάρτητα από το ύψος της κρατικής χορηγίας για το 2014 ο Οργανισμός θα έχει στη διάθεση του για διαφήμιση το ποσό των €8 εκ. το οποίο θα διαθέσει για διαφήμιση στις αγορές υψηλής σημασίας ως πηγές τουρισμού σύμφωνα με την στρατηγική τουρισμού 2011-2015. Ως αγορές υψηλής σημασίας στην εν

λόγω στρατηγική αναφέρονται κατά σειρά προτεραιότητας το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, οι Βόρειες Χώρες και η Ρωσία. Η Ουκρανία δεν αναφέρεται.

Είναι επίσης, αδιαμφισβήτητο ότι το ποσό του προϋπολογισμού που προτάθηκε για να διατεθεί για διαφήμιση μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού η οποία έγινε στις 18.10.2013 μειώθηκε από €35 εκ. σε €27 εκ., δηλαδή €8 εκ. λιγότερα από τα προβλεπόμενα. Έχει τεθεί ενώπιόν μας από την Αναθέτουσα Αρχή απόσπασμα του τελικού προϋπολογισμού του 2014 από το οποίο προκύπτει ότι το κονδύλι της διαφήμισης ανέρχεται σε €27.322.179 ενώ το προτεινόμενο ανερχόταν σε €35 εκ. Συνεπώς δεν ευσταθεί η θέση των Αιτητών η οποία στηρίζεται στο δημοσίευμα της εφημερίδας Πολίτη ημερ. 27.3.2014 ότι η μεγαλύτερη δαπάνη των €27 εκ. η οποία αφορά προβολή και δημοσιότητα μειώθηκε μόνο κατά €2 εκ. συγκριτικά με το 2013.

Είναι γεγονός ότι το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού είχε ενώπιόν του το ενδεχόμενο μείωσης του προϋπολογισμού της Αναθέτουσας Αρχής. Αυτό όμως από μόνο του δεν βλέπουμε πώς θα μπορούσε να αποτελέσει εμπόδιο ανάκλησης του διαγωνισμού πάντοτε βέβαια υπό την προϋπόθεση του αιτιολογημένου της. Το σημείωμα της Διεύθυνσης προς το Διοικητικό Συμβούλιο ημερομηνίας 18.9.2013, το οποίο επικαλούνται οι Αιτητές, και το οποίο αναφέρεται στην αβεβαιότητα που επικρατούσε ως προς τον προϋπολογισμό της Αναθέτουσας Αρχής για το έτος 2014 δεν θα πρέπει να απομονωθεί από την προσπάθεια της Αναθέτουσας Αρχής να μην υπάρξει μείωση του προτεινόμενου προϋπολογισμού με σκοπό αυτή να συνεχίσει το έργο της σύμφωνα με τους προγραμματισμούς της. Η προσπάθεια της βέβαια δεν καρποφόρησε. Παρά

τις εκκλήσεις της υπήρξε μείωση της τάξης των €8 εκ. σε σχέση με τη διαφήμιση, η οποία μείωση κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες δεν μπορούσε να παραβλεφθεί κατά την επανεκτίμηση των δεδομένων όπως διαμορφώθηκαν μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού. Το γεγονός της αλλαγής της σύνθεσης της Επιτροπής είναι χωρίς σημασία από τη στιγμή που τα δεδομένα σε σχέση με τον Προϋπολογισμό διαφοροποιήθηκαν. Η αναφορά στην απόφαση της Επιτροπής ότι ο προϋπολογισμός του Οργανισμού σε σχέση με τη διαφήμιση έχει μειωθεί δραματικά και ότι το ποσό που προτάθηκε από τον Οργανισμό για να διατεθεί για διαφήμιση μειώθηκε από 35 εκ. σε 27 εκ. κρίνουμε ότι αποτελεί επαρκή αιτιολογία για ανάκληση του διαγωνισμού. Όπως επαρκή αιτιολογία κρίνουμε και την αναφορά ότι οι εξελίξεις στην οικονομία μετά την ένταξη της Κύπρου στο μηχανισμό στήριξης και το Μνημόνιο Συναντίληψης (MoU) καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για την όσο το δυνατό καλύτερη αξιοποίηση των περιορισμένων πιστώσεων του Οργανισμού.

Θεωρούμε ότι η μείωση του προϋπολογισμού και ειδικότερα η μείωση της δαπάνης που αφορά τη διαφήμιση από μόνη της συνιστά επαρκή αιτιολογία και εύλογο λόγο για ακύρωση του διαγωνισμού. Η Επιτροπή με δεδομένη την μείωση του προϋπολογισμού, την ένταξη της Κύπρου στο μηχανισμό στήριξης και έχοντας ενώπιον της το έγγραφο της «Επικαιροποιημένης Στρατηγικής Τουρισμού» είχε καθήκον, να επανεκτιμήσει την κατάσταση. Το γεγονός ότι στην απόφασή της γίνεται λόγος για νέο τρόπο προσέγγισης στον τρόπο διαφήμισης, κατά τρόπο θα λέγαμε γενικό και εν πολλοίς θεωρητικό δεν εξουδετερώνει την επαρκή αιτιολογία για ακύρωση του διαγωνισμού λόγω μείωσης του προϋπολογισμού και της εξ αυτής ανάγκης διαχείρισης των περιορισμένων πιστώσεων με τον πλέον συμφέροντα για τον τουρισμό και κατ' επέκταση το Δημόσιο Συμφέρον τρόπο.

Άλλωστε μελέτη της «Επικαιροποιημένης Στρατηγικής Τουρισμού» αποκαλύπτει την ύπαρξη σημαντικών αλλαγών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην «Εισαγωγή» υπό την ενότητα «Λόγοι που οδήγησαν στην επικαιροποίηση» αναφέρεται ότι μετά τα πρώτα δύο χρόνια υλοποίησης της Στρατηγικής, που δεν είναι άλλη από την Στρατηγική Τουρισμού 2011-2015, προέκυψε η ανάγκη για επικαιροποίηση της για διάφορους λόγους μεταξύ των οποίων και οι απαιτήσεις του Μνημονίου Συναντίληψης (ΜοU) (παράγραφος 5.5/Τουρισμός – Σημείο 1). Υπήρξαν συνεπώς βάσιμοι λόγοι για τις αλλαγές στη στρατηγική του τουρισμού οι οποίες και φαίνονται σε διάφορα κεφάλαια του σχετικού εγγράφου. Στο Κεφ. 3.2 με τίτλο «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ» υπάρχει διαφοροποίηση και προσθήκη νέων στρατηγικών κατευθύνσεων ήτοι Προσβασιμότητα, Ανταγωνιστικότητα, Εμπλουτισμός Τουριστικού Προϊόντος, Προβολή – Επικοινωνία. Επίσης στο Κεφ. 10 με τίτλο «Μάρκετινγκ» υπάρχουν σημαντικές αλλαγές όπως η αλλαγή στη ιεράρχηση και στοχοθέτηση των αγορών-στόχων. Η εκτίμηση των αλλαγών που σημειώθηκαν δεν εμπίπτουν στα πλαίσια των δικών μας εκτιμήσεων αλλά της Αναθέτουσας Αρχής.

Έγινε μεγάλη συζήτηση από τους Αιτητές ότι η ανάκληση του διαγωνισμού έγινε σε πολύ σύντομο χρόνο από την ανάληψη των καθηκόντων του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και ότι δεν είναι επιτρεπτή ανάκληση ενός διαγωνισμού λόγω αλλαγής σκέψης στο διοικητικό όργανο, με παραπομπή στη *Χ»Παναγή ν. Δημοκρατίας (1989) 3 ΑΑΔ 1079*. Είναι ορθό ότι δεν είναι δυνατή ανάκληση διοικητικής απόφασης λόγω διαφορετικής εκτίμησης των ίδιων όμως δεδομένων. Εδώ τα δεδομένα άλλαξαν συνεπώς δεν εφαρμόζονται τα αποφασισθέντα στη *Χ»Παναγή ν. Δημοκρατίας* (πιο πάνω).

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό ότι ο χρόνος που είχε η Επιτροπή από το διορισμό της μέχρι τη λήψη της απόφασης δεν της επέτρεπε να εξετάσει τα πολυσέλιδα έγγραφα που αφορούν στο συγκεκριμένο διαγωνισμό, ούτε αυτός βρίσκουμε να ευσταθεί από τη στιγμή που δεν έχει αμφισβητηθεί ότι αυτά ήσαν ενώπιον της. Είχε άλλωστε σχεδόν ένα μήνα στη διάθεση της, που δεν μπορεί να θεωρηθεί μη ικανοποιητικός.

Ενόψει όλων των πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα.